

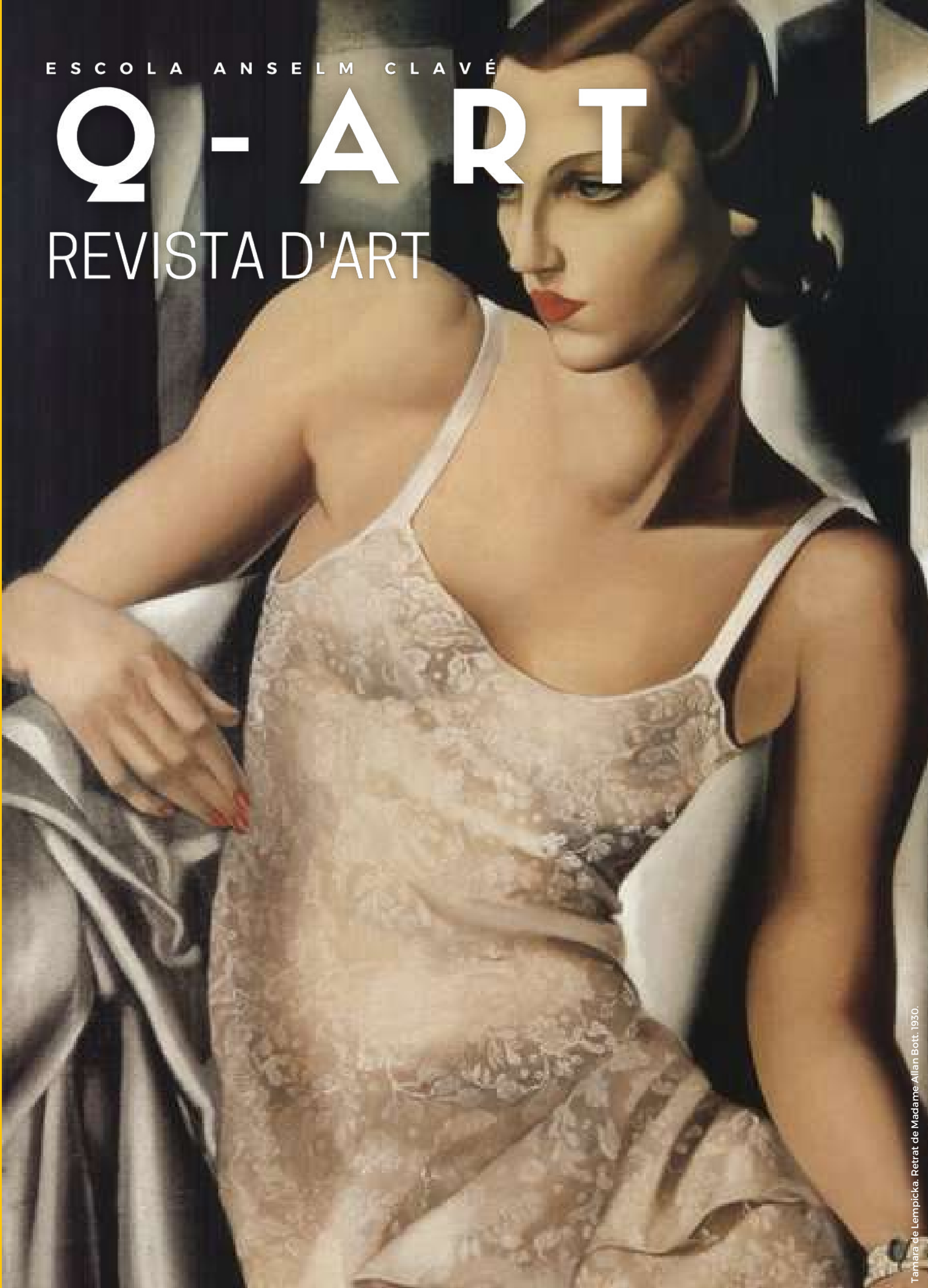

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Q - ART

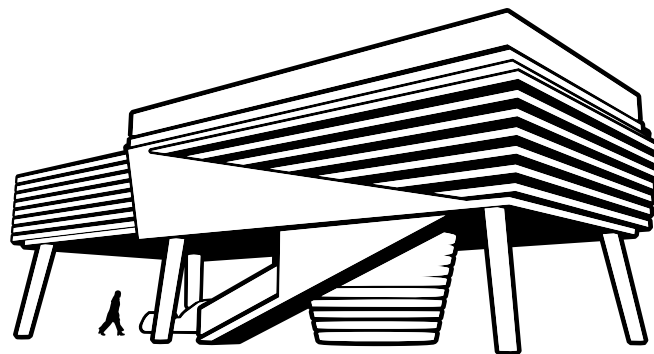
REVISTA D'ART

Núm.11. Any 2. Mollet del Vallès, desembre de 2022.

Tamara de Lempicka. Retrat de Madame Allan Bott, 1930.

Q-ART

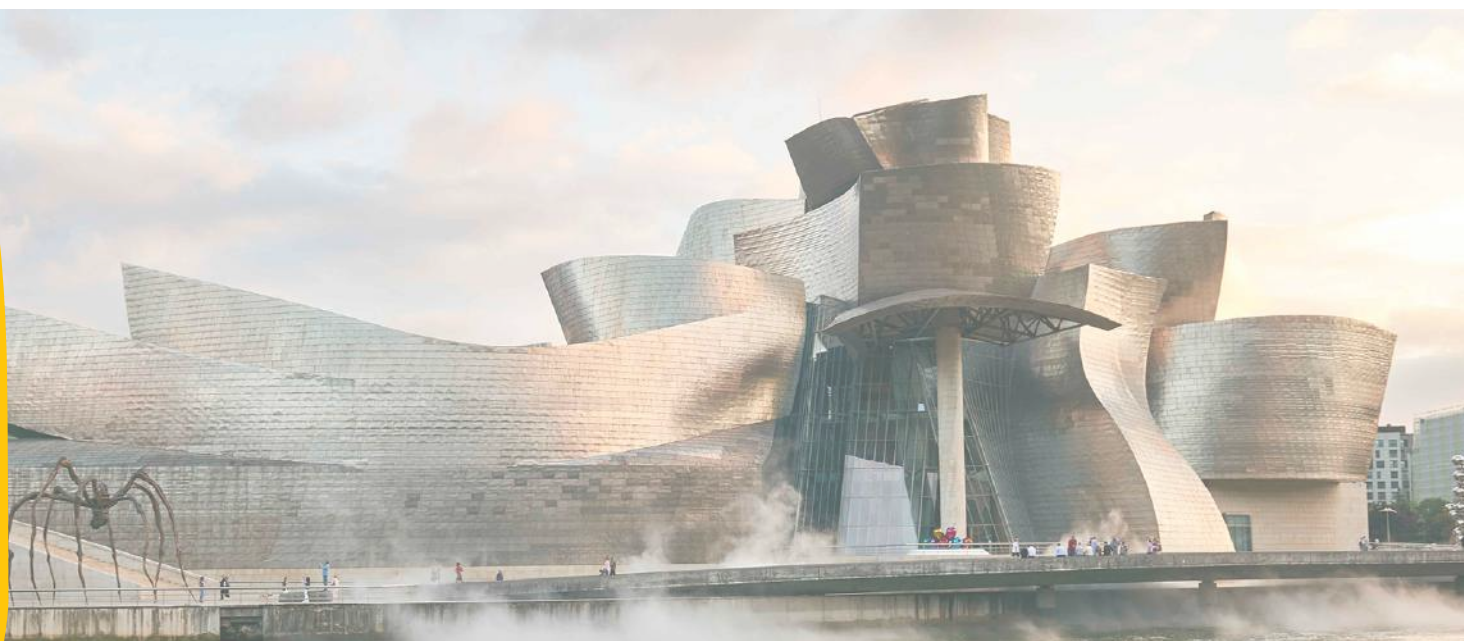

- 03 Pròleg
- 04 ARQUITECTES
- 05 Frank Lloyd Wright
- 07 Mies van der Rohe
- 09 Le Corbusier
- 11 Frank O. Gehry
- 13 Norman R. Foster
- 15 Rafael Moneo
- 17 Renzo Piano
- 19 Jean Nouvel
- 21 Zaha Hadid
- 23 Santiago Calatrava
- 25 Kazuyo Sejima
- 27 DONES PINTORES
- 28 Hilma af Klint
- 30 Maria Blanchard
- 32 Tamara de Lempicka
- 34 Nancy van Overveldt
- 36 Margaret Keane
- 33 Elvira Gascón
- 38 Elvira Gascón
- 40 Yayoi Kusama
- 42 Remedios Varo
- 44 Mary Cassatt
- 46 Maruja Mallo
- 48 Shamsia Hassani
- 50 TÈCNiques I GÈNERES PICTÒRICS
- 51 Oli sobre tela
- 53 Tinta
- 54 Aquarel·la
- 56 Guaix
- 57 Paisatge
- 59 Bodegó i natura morta
- 61 Retrat

PRÒLEG

El text que esteu llegint en aquests moments és el fruit del treball realitzat durant el primer trimestre per l'alumnat d'història de l'art de 4t d'ESO de l'escola Anselm Clavé de Mollet del Vallès. En aquest número es publiquen dividits en tres blocs, els articles elaborats pels estudiants en els quals recullen algunes de les recerques que s'han realitzat a la matèria. El primer bloc es centra en les biografies d'alguns dels arquitectes més destacats i influents del segle XX. A continuació, un segon apartat recull les vides d'algunes de les pintores més rellevants de la centúria, posant de relleu el paper que ha tingut el gènere femení en aquest art i que posa de manifest que a banda de Frida Khalo, han existit moltes altres dones artistes. Per últim, el darrer blo és dedivat a les tècniques i els gèneres pictòrics. Per il·lustrar els darrers articles s'han fet servir imatges d'obres que es localitzen al Museu Abelló de Mollet del Vallès. Aquesta activitat és una part del projecte d'innovació pedagògica Apadrinem el nostre patrimoni, en el qual la nostra escola promou el coneixement i la difusió dels equipaments vinculats al Museu Abelló.

Esperem que gaudiu amb la lectura!

ARQUITECTES

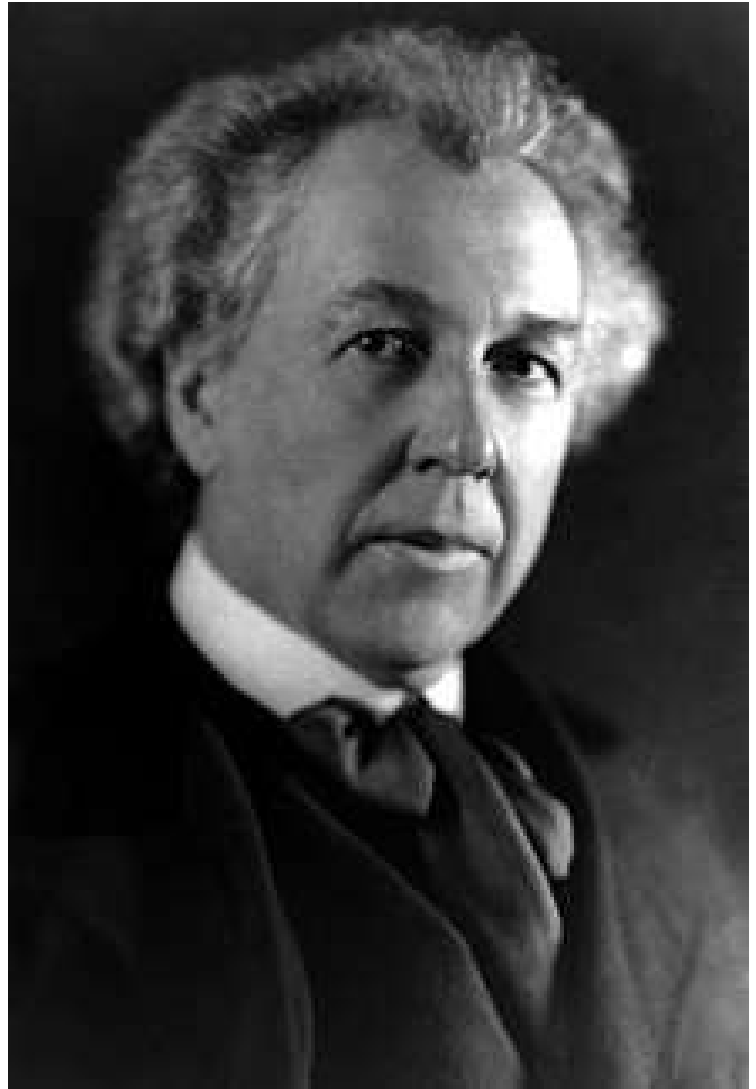

FRANK LLOYD WRIGHT

n. 1867- m. 1959

Frank Lloyd Wright va ser un arquitecte, dissenyador d'interiors, escriptor i educador estatunidenc considerat un dels principals mestres de l'arquitectura moderna i el més important d'Amèrica. Va néixer el 8 de juny de 1867 a Richland Center (Wisconsin) i va morir el 9 d'abril de 1959 a Phoenix (Arizona), amb 91 anys. Va dissenyar més de mil estructures, de les quals va completar 532.

Frank, va néixer a una família de pastors d'origen britànic. Va passar la seva infància i la seva adolescència a una granja de Wisconsin, on va viure en estret contacte amb la naturalesa. Això va condicionar la seva concepció de l'arquitectura. Va estudiar enginyeria a la Universitat de Wisconsin, però després de dos cursos es va traslladar a Chicago, on va entrar a l'estudi d'Adler&Sullivan. Però no es va sentir a gust i ho va abandonar per treballar amb Louis Sullivan, amb qui va col·laborar estretament al

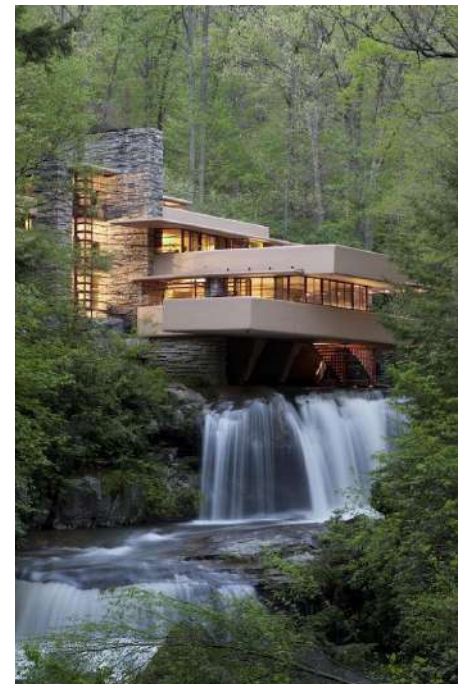

llarg de sis anys i sempre va recordar amb respecte i afecte. En 1893, va obrir el seu propi estudi d'arquitectura a Chicago. Va ser l'introduïdor del terme d'arquitectura orgànica, on la construcció ha de derivar-se directament de l'entorn natural. Des dels inicis de la seva carrera va rebutjar els estils neoclassicistes i victorians que predominaven a finals del segle XIX. Una altra de les seves aportacions fonamentals a l'arquitectura moderna va ser el domini de la planta lliure, amb la qual va obtenir espais que flueixen d'una estada a una altra.

FRANK LLOYD WRIGHT

L'arquitectura de Frank Lloyd Wright es caracteritza per tenir estructures geomètriques, amplis espais i grans volades. Entre les seves obres més emblemàtiques destaquen la Millard House a Pasadena, la Casa de la Cascada a Bear Run, el Johnson Wax Company Administration Building a Racine, la First Unitarian Church a Madison i el gratacel Price Tower de Bartlesville.

Al final de la seva vida i després de la seva mort el 1959, Wright va rebre molts reconeixements honorífics pels seus assoliments. En 1941 va rebre la Medalla d'Or del Royal Institute of British Architects. L'Institut Americà d'Arquitectes li va concedir la Medalla d'Or de l'AIA en 1949. El 7 de juliol de 2019 la UNESCO va declarar patrimoni de la humanitat vuit de les seves obres. També va ser guardonat amb la Medalla Frank P. Brown de l'Institut Franklin en 1953. Va rebre títols honorífics de diverses universitats i diverses nacions li van nomenar membre honorífic de les seves acadèmies nacionals d'art i arquitectura. L'any 2000, La Casa de la Cascada va ser proclamada "L'edifici del segle XX" en una enquesta informal dels deu millors edificis.

MIES VAN DER ROHE

n. 1886- m.1969

Ludwig Mies van der Rohe va ser un arquitecte i dissenyador industrial alemany, és un dels mestres més importants de l'arquitectura moderna i és un del màxim exponent del segle XX a la construcció d'acer i vidre. Ell va néixer a Aquisgrà, Alemanya el 27 de març de 1886 i va morir a Chicago el 1969. Va ser un dels pioners de l'arquitectura moderna amb Walter Gropius, Frank Lloyd Wright i Le Corbusier.

El 1900 va començar a treballar al taller de pedra del seu pare i més tard el 1905 es va traslladar a Berlín per col·laborar com a dissenyador de mobles al taller de Bruno Paul.

La primera obra arquitectònica de Ludwig Mies van der Rohe va ser la casa Riehl, construïda el 1907. Aquest treball el va aconseguir gràcies al fet que un company de l'estudi Bruno Paul on aleshores treballava el va recomanar.

El filòsof austríac Alois Riehl i la seva dona Sophie tenien la intenció de construir una casa per a les vacances a Neubabelsberg, Alemanya. La parella no desitjava contractar cap arquitecte famós sinó un principiant dotat de talent.

De l'any 1908 al 1911 va estar treballant al despatx de Peter Behrens, del qual Mies va desenvolupar un estil arquitectònic basat en tècniques estructurals avançades i en el classicisme prussià. Allà va conèixer Walter Gropius i Le Corbusier, que són, juntament amb ell mateix i el nord-americà, F. Ll. Wright, els arquitectes més grans del segle XX.

El 1912 va obrir el seu propi estudi a Berlín. Inicialment es va orientar cap a l'arquitectura neoclàssica, però un viatge als Països Baixos el 1912 el va portar a canviar els interessos.

MIES VAN DER ROHE

A finals del 1920 va emprendre dues de les seves obres mestres més representatives: el pavelló alemany per a l'Exposició Universal de Barcelona de 1929, per aquest va dissenyar la famosa butaca d'acer cromat i cuir, i després la casa Tugendhat al 1930 a l'actual República Txeca.

L'arquitectura de Mies es caracteritza per una senzillesa essencialista i per la sinceritat expressiva dels elements estructurals.

Mies va dirigir l'Escola d'Art i Disseny de la Bauhaus, un dels focus principals per a l'evolució del moviment modern, entre el 1930 i el 1933, data en què va ser clausurada pel partit nazi. El 1937 va emigrar als Estats Units, on va exercir el càrrec de director de l'Escola d'Arquitectura de l'Illinois. Des de la ciutat de Chicago va construir nombrosos edificis, entre els quals destaquen els apartaments de Lake Shore Drive o el Crown Hall del MIT.

Entre algunes de les seves obres més emblemàtiques destaca el Seagram Building, un gratacel de 37 pisos de vidre i bronze construït a Nova York o la seva obra mestra, la casa Farnsworth a Plano, un petit refugi delimitat per un mur-cortina de vidre, que s'ha convertit en una de les residències més estudiades de l'arquitectura del segle XX.

Ell va morir el 17 d'agost del 1969 a Chicago.

LE CORBUSIER

n. 1887- m.1965

Charles-Édouard Jeanneret-Gris, més conegut com Le Corbusier, va néixer en la localitat de La Chaux-de-Fonds, Suïssa, el 6 d'octubre de 1887. Quan va fer els 29 anys, es va traslladar a París on va adoptar el seu pseudònim Le Corbusier.

En 1900, va començar el seu aprenentatge com a gravador i cisellador a l'Escola d'Art de La Chaux-de-Fonds, on un dels seus professors, Charles L'Eplattenier, el va orientar cap a la pintura i l'arquitectura. En 1905, va dissenyar el seu primer edifici, la Vila Fallet, una casa unifamiliar per un membre de l'Escola d'Art. Durant els deu següents deu anys, fa construir nombrosos edificis.

Una vegada a París, va treballar durant quinze mesos a l'estudi d'Auguste Perret, com a arquitecte pioner en la tècnica de construcció en formigó armat. Després d'aquest període de temps, es va traslladar a Alemanya per estudiar les tendències arquitectòniques d'aquell país. Allà, va treballar a l'oficina de Peter Behrens, on va coincidir amb Ludwig Mies van der Rohe i Walter Gropius, encara que probablement no alhora. Al llarg de l'any 1911, es va dedicar a viatjar per Viena, Romania, Turquia, Grècia i Itàlia. Quan va tornar, va ser professor durant dos anys al departament d'arquitectura i decoració a l'Escola d'Art de París.

En l'any 1912, va construir la Villa Jeanneret-Perret, o més coneguda com a Maison Blanche, la qual va ser construïda com a habitatge als seus propis pares en la localitat on va néixer. En 1920, va editar la revista L'Esprit Nouveau al costat del pintor Amédée Ozenfant.

LE CORBUSIER

En 1922, va començar a treballar amb el seu cosí Pierre Jeanneret al seu despatx d'arquitectura fins al 1940. Després d'això, va fer un dels seus grans projectes, el seu disseny conceptual d'una ciutat de tres milions d'habitants (la Ville Contemporaine).

L'única obra d'ell a l'Argentina és la Casa Curutchet, un altre habitatge unifamiliar construït en la ciutat de La Plata, construïda entre els anys 1949 i 1953 sota la direcció d'obra Amancio Williams.

En 1952 va construir Roquebrune-Cap-Martin a la Costa Blava francesa, una cabana minúscula en què va passar sempre que pit tots els estius. En 1965, va anar a nedar mentre passava les vacances a la seva cavana que va construir, però va ser trobat mort per uns pescadors, probablement d'un atac de cor. Va morir el 27 d'agost de 1965 amb l'edat de setanta-set anys.

Le Corbusier va ser un gran treballador, va realitzar innumbrables projectes, dels quals molts mai no es va arribar a realitzar, però van marcar generacions posteriors d'arquitectes.

FRANK O. GEHRY

n. 1929

Frank Owen Goldberg, conegut com a Frank O. Gehry, és un arquitecte canadenc assentat als Estats Units. Va néixer el 28 de febrer de 1929 a Toronto, Canadà.

La família Goldberg era polonesa i jueva. Frank va ser creatiu des de petit, construint cases i ciutats imaginàries a partir d'articles trobats a la ferreteria del seu avi. Aquest interès en els materials de construcció no convencionals caracteritzaria el treball arquitectònic de Gehry.

Frank Gehry va treballar en l'empresa Victor Gruen Associates. En 1956 va realitzar un curs de planejament urbà a l'Escola d'Harvard, i després va tornar a Los Angeles per a continuar treballant amb Victor Gruen fins a 1960. En 1962 va obrir el seu propi estudi a Los Angeles. En les seves primeres obres s'observen influències de l'arquitecte franc-suís Le Corbusier.

Quan Gehry va aconseguir l'estatus de celebritat, el seu treball va adquirir una escala major. Els seus edificis d'alt concepte, com el Walt Disney Concert Hall en el centre de Los Angeles, la Dancing House a Praga i l'edifici del Museu Guggenheim a Bilbao, Espanya, s'han convertit en atraccions turístiques per dret propi. En 2011, va tornar a les seves arrels com a dissenyador residencial, presentant el seu primer gratacel en 8 Spruce Street a la ciutat de Nova York, i la torre Opus Hong Kong a la Xina.

FRANK O. GEHRY

Gehry és conegut per la seva elecció de materials inusuals, així com per la seva filosofia arquitectònica. La seva selecció de materials com el metall corrugat dóna a alguns dels seus dissenys una estètica inacabada o fins i tot crua. Aquesta estètica consistent ho ha convertit en un dels dissenyadors més distintius i fàcilment reconeixibles del passat recent. Tot i això, els crítics del seu treball l'han acusat que els seus dissenys no tenen en compte les preocupacions contextuals i, sovint, no fan el millor ús del valuós espai urbà.

En els darrers anys, Gehry s'ha exercit com a professor d'arquitectura a la Universitat de Columbia, Yale i la Universitat del Sud de Califòrnia. També ha servit com a membre de la junta a l'Escola d'Arquitectura de la USC, la seva ànima mater. Entre molts altres honors oficials, va rebre el 1989 el prestigiós Premi Pritzker, un premi anual en honor a un arquitecte

Gehry continua sent un dels principals arquitectes contemporanis del món, i a causa del seu estatus de celebritat, se'l coneix com un "starchitect" (arquitecte estrella), una etiqueta que Gehry rebutja. El 2016, Gehry va rebre la Medalla Presidencial de la Llibertat de Barack Obama.

NORMAN R. FOSTER

n. 1935

Norman Robert Foster va néixer a Manchester l'any 1935. És un arquitecte britànic que va estudiar arquitectura a la universitat de Manchester i després va continuar els seus estudis a la universitat de Yale gràcies a una beca.

Després d'acabar la seva etapa com universitari va començar a treballar com arquitecte amb Richard Buckminster Fuller. L'any 1963 va fundar el seu propi equip d'arquitectes anomenat Team 4, ho va fer amb l'ajuda de Wendy Cheesman, Richard Rogers, Su Brumwell i Georgie Wolton. Team 4 va funcionar fins a 1967 quan es va dividir en dos estudis, Foster and Partners amb Wendy Cheesman com a sòcia fundadora i directora de l'estudi, i l'estudi Richard + Els seus Rogers.

Norman Foster és el president de la Norman Foster Foundation. La Norman Foster Foundation fomenta el pensament i la recerca interdisciplinària per a ajudar a noves generacions d'arquitectes, dissenyadors i urbanistes a anticipar-se al futur. La Norman Foster Foundation, que es va inaugurar l'1 de juny de 2017, té la seva seu a Madrid i apleix projectes en l'àmbit global.

NORMAN R. FOSTER

Uns dels projectes més famosos que té Norman Foster són el Wembley stadium a Regne Unit, Deutsche Bank Place, Sydney, Austràlia Apple Park, nova seu central de la companyia Apple en Cupertino (Califòrnia), Els projectes més famosos que ha fet a Espanya Norman Foster han sigut Torre Capsa a Madrid, la Torre Collserola a Barcelona i el Metro de Bilbao a Bilbao, el palau de congressos de València i finalment va presentar a una proposta de remodelació de l'estadi del FC Barcelona (Camp Nou) però finalment no es va fer.

També ha rebut alguns premis per les seves obres com, Premi d'Arquitectura Contemporània Mies van der Rohe, la medalla d'or de l'institut americà d'arquitectura, el prestigiós premi de Prishtken en 1999 i el premi príncep d'Astúries de les arts el 2009.

RAFAEL MONEO

n.1937

José Rafael Moneo Vallés és un arquitecte amb nacionalitat espanyola, aquest va néixer el 9 de maig de 1937 (85 anys) a Tudela, situat a Espanya. Moneo, va ser el primer que va ser guardonat amb el Premi Pritzker d'arquitectura l'any 1996. La seva mare era Teresa Moneo, i el seu pare Rafael Moneo. També està casat amb Betlem Feduchi (filla de l'arquitecte Luis Martínez-Feduchi) i és pare de l'arquitecta Belén Moneo. Es va formar a l'Escola Tècnica Superior de Madrid (ETSAM) i va iniciar la seva carrera en col·laboració amb Francisco Javier Sáenz d'Oiza; més tard va treballar amb l'arquitecte danès Jorn Utzon. Dedicat intensament a la docència, va ser catedràtic d'arquitectura a Barcelona (1971-1981) i a Madrid (1981-1984), i va passar després a dirigir l'Escola de Graduats en Disseny de la Universitat Harvard (1985-1990).

La principal obra de Rafael Moneo, considerada una obra mestra de l'Arquitectura i el treball més important de la seva carrera és anomenada El Museu d'Art Romà. Aquesta, es troba a Mérida, i va ser inaugurat l'any 1986. Es caracteritza per presentar una accentuada influència de les construccions romanes antigues i això, en part es deu a la influència que va rebre l'arquitecte en visitar aquesta ciutat.

RAFAEL MONEO

La segona obra més destacada, és la de l'Auditori Kursaal, el qual es troba a San Sebastià, que va ser inaugurat l'any 1999. Aquest és compost per dos cubs gegants elaborats en vidre i on l'arquitecte va voler aconseguir un equilibri perfecte entre el natural i l'artificial. Compta amb salons per a exposicions, un restaurant i un auditori. És considerat com un dels principals emblemes de l'arquitectura a Espanya.

La tercera obra més important és l'Estació d'Atocha de Madrid. A través del seu treball i enginy, es va poder ampliar i reformar. Va ser construïda al segle XIX, però es va inaugurar el 9 de febrer de 1851, per l'empresa ferroviària MZA o Companyia del Ferrocarril de Madrid a Saragossa i Alacant. Una altra obra de Moneo va ser la Fundació Pilar a Mallorca, aquesta està situada a Mallorca, i va ser inaugurada en 1992. A l'interior es poden veure àmplies sales de gran majestuositat i bellesa, realitzades amb plaques d'alabastre i formigó.

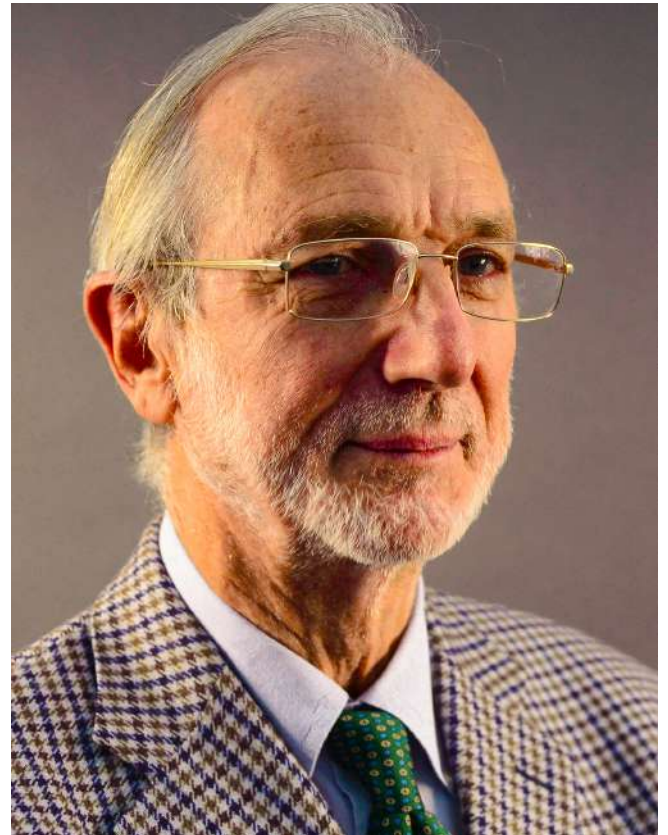
RENZO PIANO

n. 1937

Renzo Piano, és un arquitecte italià. Guanyador del Premi Pritzker i un dels arquitectes més prolífics de les últimes tres dècades. Va estudiar la il·luminació natural per mitjà del sostre en algunes fàbriques d'Olivetti i creà el pavelló de la Indústria italiana a Osaka.

Va néixer el 14 de setembre de l'any 1937 a Itàlia en la ciutat de Pegli, actualment té 85 anys i segueix viu.

Va estudiar i es va graduar com a arquitecte el 1964 a la Universitat Politècnica de Milà, institució en què després impartiria classes. Va consolidar la seva formació tècnica treballant amb especialistes de l'arquitectura com Franco Albini, Louis Kahn Z.S. Makowsky o Richard Rogers juntament amb aquest últim va dissenyar el famós Centre Georges Pompidou projecte que va implicar la difusió del seu nom professional, a gran part del món. El 1981, amb seu a la seva ciutat natal i sucursals a París i Nova York crea la seva pròpia signatura de projectes la "Renzo Piano Building Workshop"

Va guanyar premis importants com ara : Medalla d'or del Riba en l'any 1989, 1994 Ambaixador de bona voluntat de la UNESCO per la arquitectura.

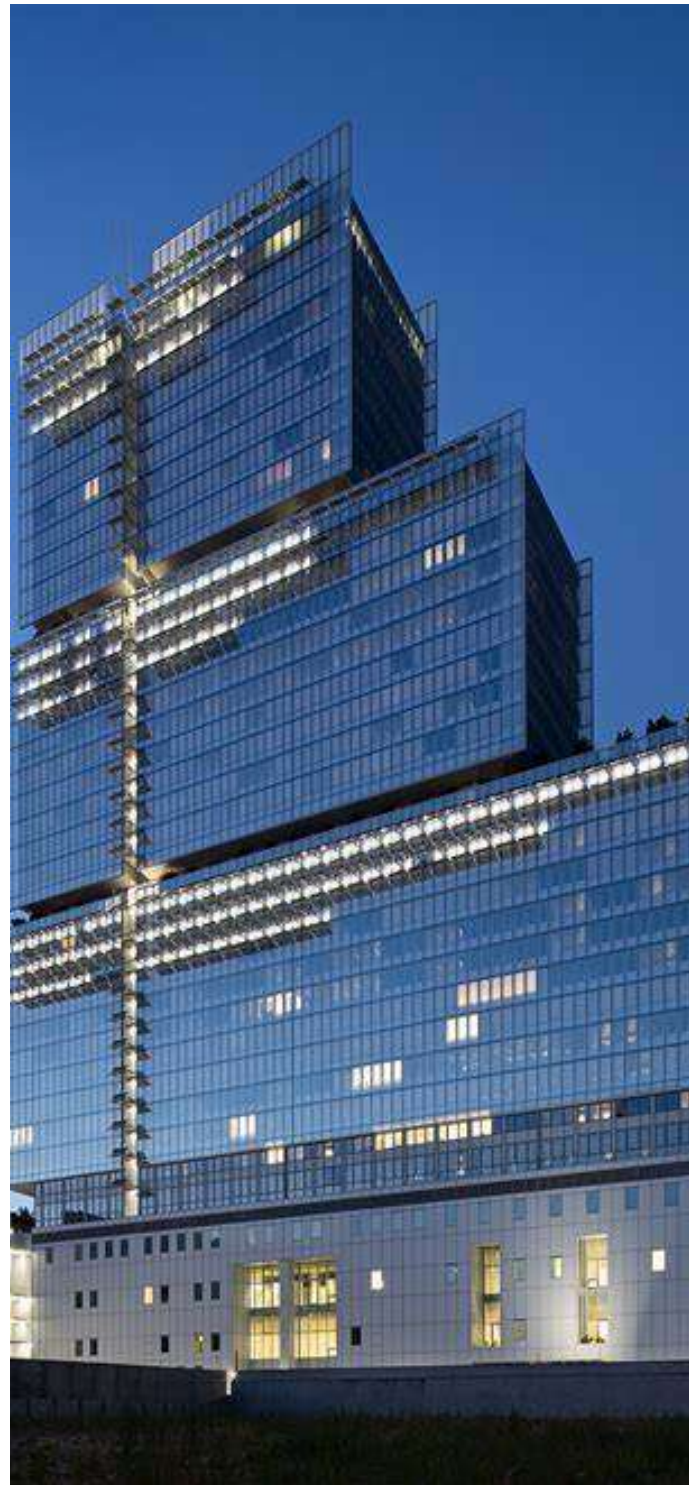
Aquests són un dels premis més importants que té però encara n'hi han més. Renzo Piano també va guanyar el premi italià de l'arquitectura l'any 2020 i el premi Pritzker es un premi molt important per l'arquitectura i només poden accedir persones amb escultures i obres d'alt nivell

RENZO PIANO

Va treballar amb l'arquitecte Richard Rogers desde 1971 fins 1977 i entre els seus projectes conjunts van fer el famós centre Pompidou en el cor de París. És un edifici que va tenir exit públic decisiu per el seu nom.

El seu estil s'anomena postdomerisme que tracta sobre un moviment cultural, artístic i filosòfic, que trenca les característiques del modernisme.

Molts projectes de Piano paren esment als detalls i aprofiten al màxim la llum natural, exemplifiquen com les enormes estructures poden mantenir la seva delicadesa.

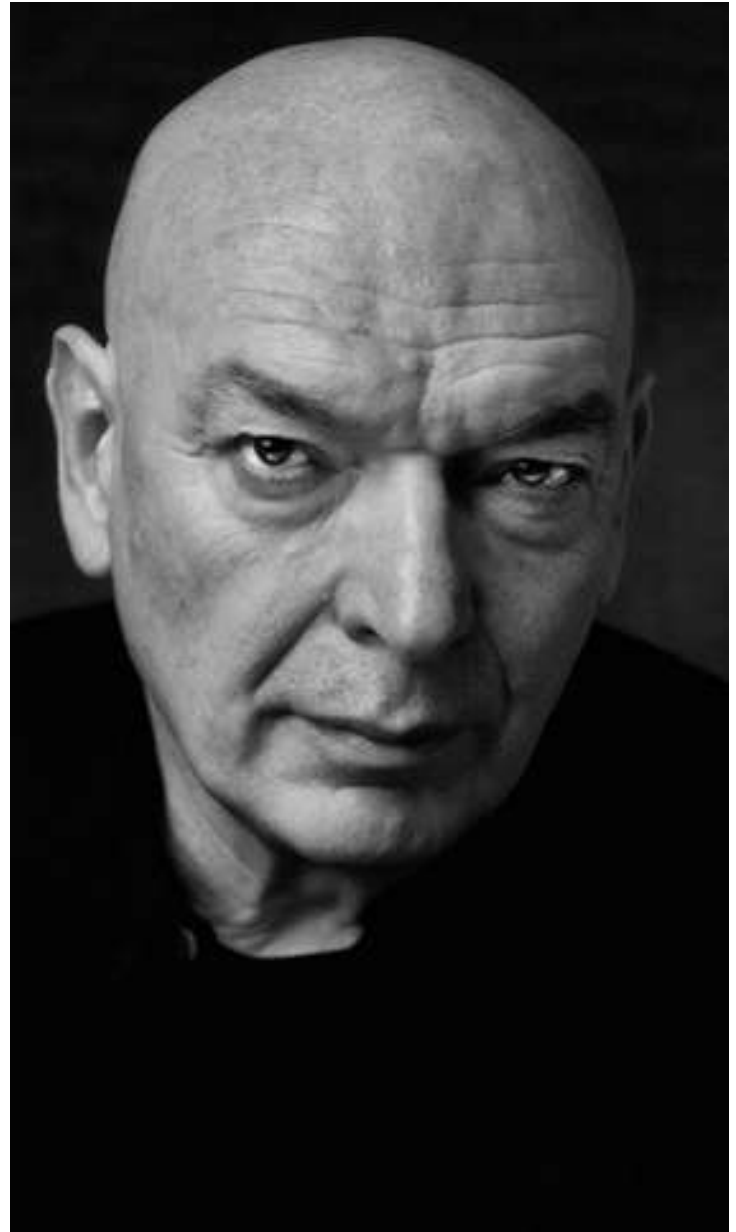
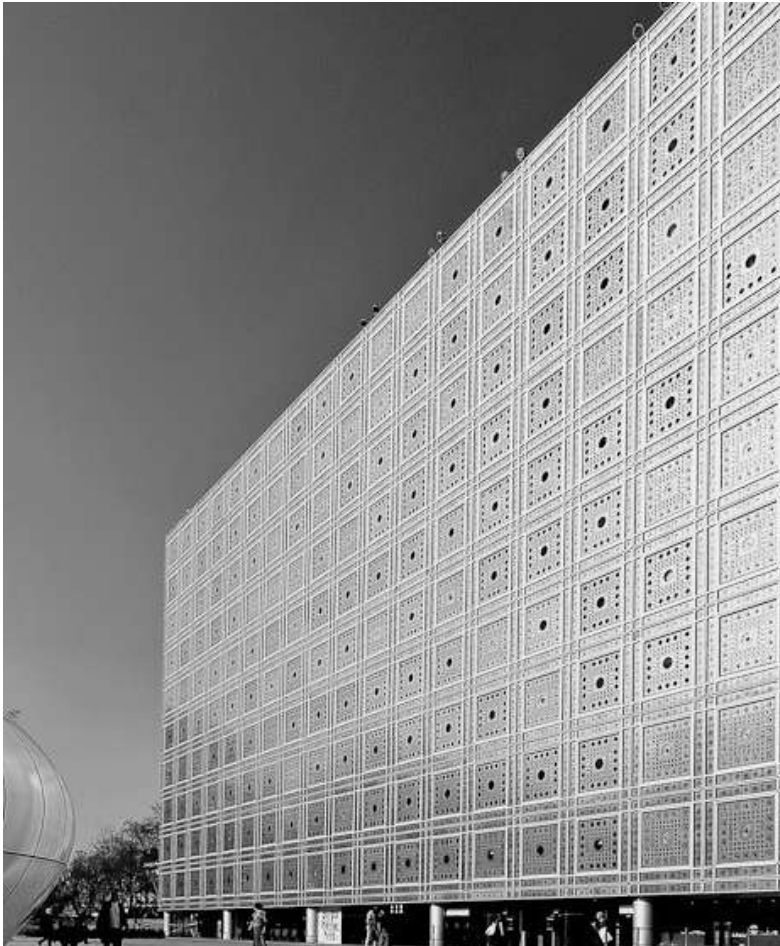

JEAN NOUVEL

n. 1945

Jean Nouvel va néixer el 12 d'agost del 1945 a la ciutat de Fumel a França, actualment té 77 anys. Aquest és un arquitecte i professor de disseny francès i es va educar en l'Escola Nacional Superior de Belles Arts de París.

Durant la seva carrera, va treballar en un despatx d'arquitectes, però quan la va acabar es va muntar el seu despatx amb dos socis més. Finalment, el 1994, va crear el seu propi estudi d'arquitectura. Jean Nouvel a guanyat nombrosos premis d'arquitectura i disseny. Les seves obres notables són l'institut del Mundo Àrab, la Fundació Cartier, la Torre d'Agbar i la MNCA Reina Sofia.

L'Institut del Món Àrab, és un centre que es dedica a la cultura àrab, aquest està situat al distret de París. Es dedica a donar conèixer i difondre la cultura dels països Àrabs a Europa. Aquest el va fundar el 1980. El sistema estructural utilitzat en aquesta construcció és un esquelet metàl·lic amb un mur de vidre i alumini.

JEAN NOUVEL

La Torre d'Agbar és un dels projectes més populars que va dissenyar Jean Nouvel. La construcció de la torre, segons va explicar el mateix arquitecte, es va veure influenciada pels símbols de la cultura catalana. Aquest es va inspirar en la Sagrada Família i en l'Hotel Attraction. La forma i estructura de la torre està formada per dos cilindres de forma que un està cobert l'altre. El cilindre que es troba més a l'exterior, està finalitzat per una cúpula de cristall i acer, gràcies a això la torre té forma de bala.

Un altre de les obres més importants que va fer va ser el popular museu nacional de Qatar. Observant l'edifici de prop, es pot veure que el disseny està format per una espècie de discos entrelaçats. Tots aquests discos es poden trobar a les parets, als sostres i als terres. En aquesta construcció s'han utilitzat diferents materials com ara el formigó, el vidre i l'acer.

Com ja he dit anteriorment, Jean Nouvel va guanyar diversos premis importants. En 1989, va guanyar el premi Aga Khan d'arquitectura, després va guanyar un Esmert honorària de l'Institut Americà d'Arquitectes el 1993 i de l'Institut Real d'Arquitectes Britànics al 1995. Finalment, va obtenir el premi Wolf l'any 2005 i el premi Pritzker al 2008.

ZAHA HADID

n.1950 m.2016

Zaha Hadid va néixer a Bagdad el 1950 i va morir al 2016 als Estats Units amb 65 anys per un infart. Va ser una arquitecta iraquí i una principal figura de l'arquitectura contemporània mundial, els seus pares són, Wajiha al-Sabunji i el seu pare Abd al-Karim Qasim, fundador del grup al-Ahali en 1932, d'esquerra liberal i vicepresident del Partit Nacional Democràtic entre 1946 i 1960. Ella va ser educada a Bagdad, en una escola dirigida per monges catòliques franceses i la secundària a Suïssa i Gran Bretanya, per després estudiar Matemàtiques a la universitat Americana de Beirut. En 1972 es va traslladar a Londres per a ingressar en l'Associació d'Arquitectura, on es va graduar i va aconseguir el seu diploma en 1977.

El seu primer projecte va ser l'estació de bombers a Weil am Rhein, una petita ciutat d'Alemania. El seu estil es caracteritzava per ser neofuturista tenia una mescla recognoscible de corbes sensuals i modernisme geomètric, un clar exemple és la Casa de l'Òpera a la Xina del 2010 o Morpheus, l'hotel. Gràcies a aquest estil se la reconeix com 'La Dama de Ferro' o 'La Reina de les Corbes', i és que Hadid es va fer d'un nom propi gràcies al seu talent i estil únic que va transformar l'horitzó de diverses ciutats al voltant del món. No sols va destacar en l'arquitectura, també va dissenyar sabates, lavabos, joies... I també va sobresortir com a artista.

ZAHA HADID

Va ser guanyadora de molts premis. Els que més destaquen són el premi Pritzker a 2004 per una de les carreres més notables en l'arquitectura, un Mies van der Rohe i premi Stirling, un premi britànic per l'excel·lència en l'arquitectura, entre molts.

Zaha Hadid va fundar en 1979 el seu propi estudi Zaha Hadid Architects. A partir d'aquest moment els encàrrecs van donar pas a obres que no van deixar indiferent. El seu senyal d'identitat: les construccions de formigó amb formes sinuoses, amb l'acer i el vidre com a fidels companys.

L'únic projecte que ha fet a Espanya és el Pavelló-pont de Saragossa, construït per a l'Exposició Internacional de l'Aigua de 2008. La controvèrsia sobre la seva figura no va acabar amb la seva mort, que va agafar a tots desprevinguts.

SANTIAGO CALATRAVA

n.1951

És un arquitecte, escultor, enginyer i dibuixant valencià. És membre de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi des del 1992. Va néixer a Benimàmet (Comarca de València) el 28 de juliol de 1951, ara mateix té 71 anys. És considerat com un dels arquitectes més creatius del moment. Els seus amplis coneixements d'enginyeria li han permès especialitzar-se en el disseny de grans estructures, entre les quals destaquen els seus ponts.

Des dels vuit anys va estudiar a l'Escola de Belles arts on va començar formalment la seva preparació com a dibuixant i pintor. Amb 13 anys la seva família ho va enviar a

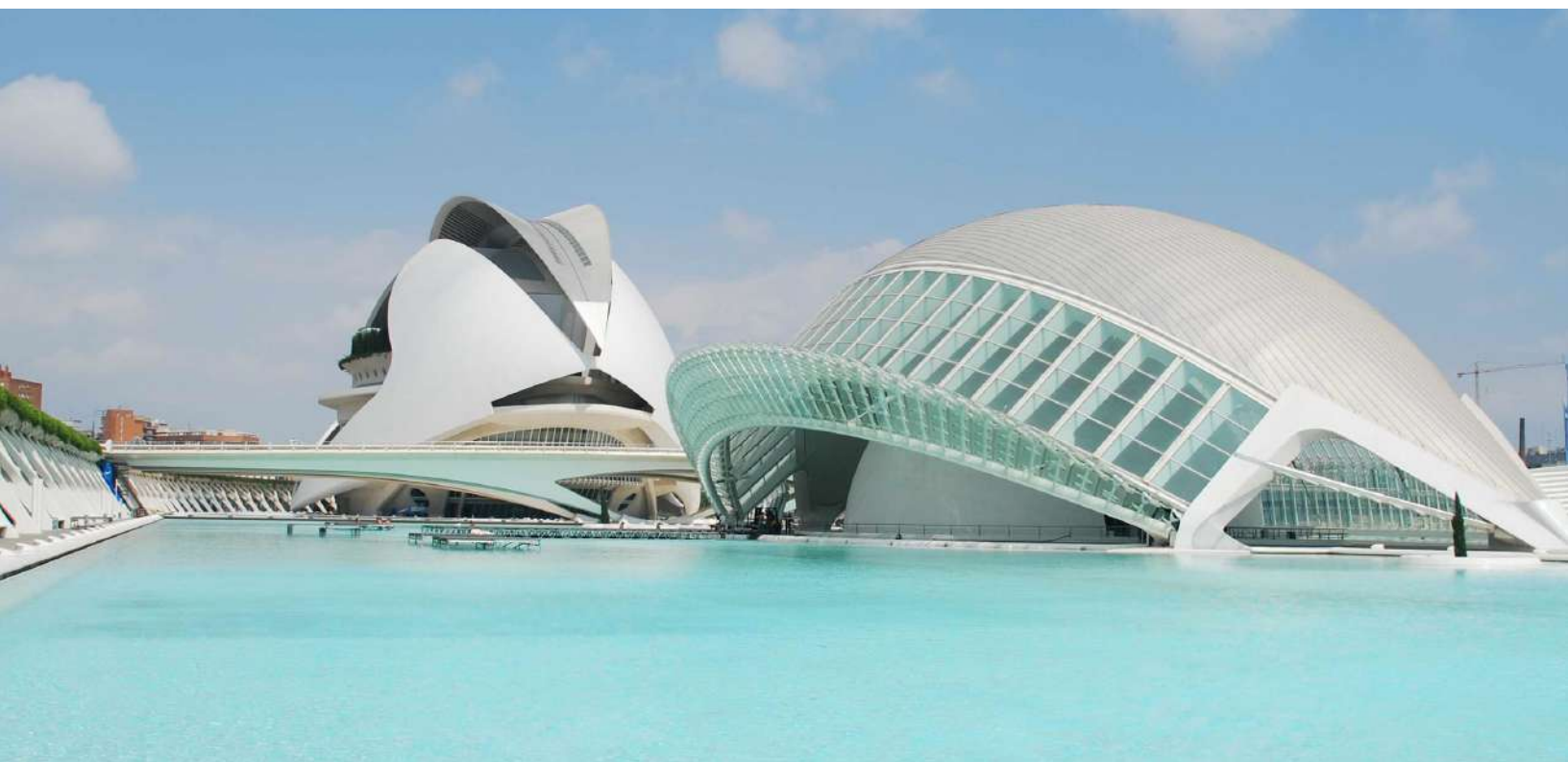

París a través d'un programa d'intercanvi estudiantil. De retorn a València, després d'assistir a classes nocturnes a l'Escola de Belles arts i Oficis de Burjassot, Santiago Calatrava va iniciar en 1969 la carrera d'Arquitectura en la Universitat Politècnica de València, on es va graduar en 1973. Al cap de poc temps es va traslladar a Suïssa, per a estudiar Enginyeria civil en la cèlebre Escola Politècnica Federal de Zuric, considerada una de les millors universitats científic-tecnològiques del món. Entre 1979 i 1981 es va doctorar allà en Ciències Tècniques amb la tesi Sobre la plegabilitat de les estructures i va exercir així mateix l'activitat docent.

Finalitzada l'etapa d'estudis, va treballar com a professor auxiliar en l'institut Federal de Tecnologia, on va començar a acceptar petits encàrrecs i a participar també en concursos de nous projectes. En el 1983 li va ser adjudicada la seva primera obra que va merèixer el reconeixement internacional, va ser la de l'estació ferroviària de Stadelhofen, situada al costat del centre de Zuric on també havia establert el seu despatx.

SANTIAGO CALATRAVA

Afiliat en 1987, a la Unió d'Arquitectes Suïssos (BSA), va rebre el premi Auguste Perret UIA (Unió Internacional d'Arquitectes) de París; en aquesta ciutat va establir un segon estudi en 1989 i a València el 1991, mentrestant, es realitzava la primera exposició monogràfica de la seva obra en la Universitat de Columbia, en Nova York, a la que seguirà una sèrie de mostres similars en institucions per tot el món.

Calatrava compta amb un munt d'obres importants repartides per tot el món, entre d'elles destaquen la Ciutat de les Arts i les Ciències a València, Auditori a Tenerife, la torre de comunicacions a Montjuïc (Barcelona), Turning Torso, el World Trade Center a Nova York, pont de la dona.

Els dissenys de Calatrava es caracteritzen per un aire futurista i la innovació tècnica i estètica.

KAZUYO SEJIMA

n. 1956

Kazuyo Sejima va néixer a Ibaraki (Japó) el 1956. Era sòcia fundadora de SANA, al costat de Ryue Nishizawa

Treballadora incessant, ha construït una sòlida trajectòria professional en diversos països, arquitectura que proposa habitar entre el material i l'abstracte.

És una arquitecta contemporània japonesa i docent, ganadora de més de 15 premis i reconeixements entre els quals destaca el Premi Pritzker de 2010 que va compartir amb el seu associat de SANNA. Cal destacar que va ser la segona dona a rebre tal distinció.

La primera vegada que Sejima es familiariza amb l'arquitectura, va ser quan era petita, quan per casualitat troba una revista on li va impactar i va fascinar la imatge d'una casa: un volum únic i simple elevat sobre columnes platejades. Anys més tard descobriria que es tractava de la Sky House de Kiyonori Kikutake.

Amb només vuit anys, Sejima va fer munts de dibuixos i propostes per als seus pares. La casa no es va fer, però l'experiència va ser una petjada important.

KAZUYO SEJIMA

EL 1981 va obtenir el seu títol com una arquitecta en la universitat de dones en Japó. Iniciant a treballar amb toyo ito (arquitecte innovador) a Tokio . Funda en 1987 és el seu propi estudi d'arquitectura Kazuyo Sejima & Associates. Anys després el 1992 va ser nominada l'arquitecta japonesa de l'any per l'institut d'arquitectes de Japó.

Unes de les cuantes obres mes famosese seves son, El museu Louvre-Lens, Centro de aprendizaje Rolex, Glass pavilion, New museum, Pavillon de Verre, l'Atelier de Marc Meurin, Hall d'Accueil du Louvre-Lens, Louver-Lens Temporary Exhibitions Gallery.

Els sus cinc projectes mes famasos són el Centre d'Aprenentatge Rolex (2007 - 2010), el Campus Escola Politècnica de Lausana i el Nou Museu d'Art Contemporani de Nova York (2002 - 2007), el Museu d'Art Contemporani del Segle XXI de Kanazawa (2002 - 2004) i la Casa Petita (2000).

DONES

PINTORES

HILMA AF KLINT

n. 1862 - m. 1944

Hilma af Klint va ser la primera artista a pintar art abstracte, trencant amb el llenguatge figuratiu almenys cinc anys abans que altres artistes que se n'atorguen el mèrit. Les seves pintures es consideren entre les primeres obres abstractes conegudes en la història de l'art occidental.

Va néixer el 26 d'octubre de 1862 en Solna, comtat d'Estocolm, Suècia. La seva infància va transcórrer en Estocolm, on va assistir a l'escola Normalskolan för flickor. En 1880 va ingressar a la Tekniska Skolan, la Universitat d'Arts, Oficis i Disseny, per estudiar pintura. El 1882 es va matricular en la Kungl Konstakademien (Reial Acadèmia de Belles Arts), on va continuar estudiant pintura durant cinc anys, graduant-se amb honors el 1887. Aquest any va rebre una beca i va ingressar en el Ateljéhuset en Estocolm, on va destacar amb els seus retrats, paisatges i dibuixos botànics, amb això va poder mantenir-se gràcies a les seves vendes.

Es va unir a la Federació Europea de la Societat Teosòfica en 1889 i a l'associació sueca, Edelweiss Society, en 1896.

També va formar part de De Fem juntament amb quatre membres, el grup es reunia tots els divendres celebrant sessions espiritistes, en les que estableixen contacte amb esperits.

En 1900, va començar a treballar com a dibuixant per l'institut veterinari. El 1904 va rebre instruccions per crear pintures pel Temple, el 1906, Hilma va pintar la seva primera sèrie d'obres abstractes, produint vint-i-sis pintures, que constitueixen el primer grup de les "Pintures per al temple". De 1907 al 1908 va produir cent onze peces més. Del 1908 a 1912 es va dedicar a l'estudi de la filosofia mentre cuidava a la seva mare cega. Va llogar una vila en l'illa Munsö en el 1912 i va reprendre les seves pintures pel temple, produint 82 peces més fins al 1915.

HILMA AF KLINT

En les seves obres d'entre 1916 i 1920 van aparèixer temes com la religió, plantes, animals, minerals, etc. començant a utilitzar aquarel·la i treballant en formats més petits. El 1920 es va convertir en membre de la Societat Antroposòfica. Després de separar-se de la Societat Antroposòfica el 1930, va continuar pintant, obres com *The Blitz over London* i *The Mediterranean Naval Battle* en 1932.

Hilma af Klint va morir en un accident de trànsit el 21 d'octubre de 1944 a Danderyd (Suècia). A la seva mort, va deixar 1200 peces de pintures, donant instruccions de què no es mostressin almenys durant vint anys, ja que es considerava que la seva obra no seria ben acollida.

Les seves pintures es caracteritzen per la quantitat de colors vius, figures circulars i elements florals.

Entre les seves obres destaquen l'Autoretrat el 1900, Joventut el 1907, El Cigne el 1914, Retaule el 1915...

MARÍA BLANCHARD

n. 1881 - m. 1932

María Gutiérrez-Cueto Blanchard va ser una pintora espanyola, considerada la gran dama del cubisme. Va néixer a Santander el 6 de març de l'any 1881 i va morir a París el 5 d'abril de l'any 1932. El seu pare era director del diari "El Atlántico", la seva mare era d'ascendència polonesa i francesa. Maria va adoptar el cognom Blanchard del seu avi matern.

A causa d'un accident que va tenir la seva mare durant l'embaràs, Maria va néixer amb una deformitat física a la columna, era geperuda. Per aquest motiu, va patir contínues burles desde la infància que van afectar psicològicament la resta de la seva vida. La pintura ve ser la seva gran evasió.

Va créixer en un ambient familiar culte, el seu pare va ser qui va despertar el seu interès per l'art. El 1903 es va traslladar a Madrid per començar la seva formació amb els pintors Emilio Sala, Fernando Álvarez de Sotomayor i Manuel Benedito.

Allí va rebre classes del pintor espanyol Anglada Camarasa i de Kees van Dongen, que va orientar el seu treball cap a la llibertat del color i l'expressió, allunyant-se de la seva formació acadèmica espanyola. Un exemple és el quadre "Nimfas encadenant Sileno", on s'aprecia la influència d'Anglada Camarasa.

El 1914, a causa de l'esclat de la Primera Guerra Mundial, torna a Madrid. Assisteix a la tertúlia de Ramon Gómez de la Serna al cafè Pombo i participa a la polèmica exposició de Pintors íntegres organitzada per aquest. Després, es dedicarà a l'ensenyament com a professora de dibuix a Salamanca, fins que el 1916, quan finalitza la guerra, torna definitivament a París.

MARÍA BLANCHARD

Entre les obres de la seva primera etapa destaca “La combregant”. Del període cubista sobresurten la “Dona amb ventall” i “Nature morte cubiste”.

Era una pintora que destacava molt en el cubisme, és una teoria estètica de les arts plàstiques i el disseny. Es caracteritza per la utilització de les formes geomètriques, com els cubs, els triangles i els rectangles. El moviment va néixer a França i va tenir el seu apogeu entre 1907 i 1914.

A París, es relaciona amb artistes com Juan Gris, Lipchitz, Metzinger, Diego Rivera, Picabia i Picasso, entaulant una gran amistat amb Juan Gris. Va formar part del grup cubista parisenc i va desenvolupar una pintura cubista introduint elements personals, com és el tractament del color.

De mica en mica abandonarà aquest estil i s'inclinarà per la figuració. Es tracta d'una figuració en què hi ha una certa influència constructiva del cubisme. Es caracteritza pels colors dramàtics, dibuixos durs i violents contrastos. Són imatges intimistes, expressives, de personatges desvalguts.

El 1927, quan mor Juan Gris, Maria Blanchard es reclou en si mateixa i perd el contacte amb els altres artistes. Comença a empitjorar la seva salut i pateix tuberculosi, però no deixa de pintar. Finalment, mor el 1932 a París.

TAMARA DE LEMPICKA

n. 1898 - m. 1980

Tamara Rosalia Gurwik-Górska, més coneguda com Tamara de Lempicka, va néixer a Varsòvia (Polònia) el 16 de maig del 1898. Va ser una pintora polaca que va aconseguir molta fama a Europa, sobre tot a França amb els seus retrats nus de l'estil art déco. Va créixer envoltada d'un ambient de luxes i abundància on va ser educada en un entorn femení per la seva àvia, la seva mare i la seva tieta.

El seu pare, va ser advocat jueu d'origen rus que treballava per una comercialitzadora francesa. La seva mare era Malwina Dekler, una socialite jueva. Tamara de Lempicka va ser la germana mitjana, ella, va assistir a un internat de Suïssa.

Durant la seva infància va viatjar, va prendre leccions d'art i va aprendre idiomes. En 1918 es va casar amb Tadeusz Lempicki, amb qui es va mudar a París i, allà, va continuar amb els seus estudis. Quan va néixer la seva filla, la família va passar durs moments econòmics, per això, la seva germana li va suggerir que estudiés pintura.

Durant els anys 1929 i 1933 va viatjar a Estats Units, Espanya i Chicago on va pintar retrats del Rei Alfons XIII i la princesa Isabel de Grècia.

Al 1939, el baró Kuffner i ella es van mudar a Estats Units, on es van establir en Los Àngeles. Ell, va morir el novembre de 1961, que amb les seves pertinences per poder viatjar tres cops al voltant del món en vaixell.

Durant 1963 es va mudar amb la seva família a Texas. Després de mudar-se a diferents llocs, el 29 de març de 1980 va morir, però les seves cendres van ser escampades per sobre del volcà Popocatépetl.

TAMARA DE LEMPICKA

Les seves obres més importants van ser: Autorretrat al Bugatti verd, Kizette al balcó, Les noies, Noia amb guants i Mare superiora. Totes aquestes obres les va pintar entre els anys 1927 i 1935. Tamara, va fer el quadre de Kizette al balcó ja que la seva filla estava allà asseguda on sote una poma invisible. En aquestes cinc obres podem veure clarament la figura d'una o dues dones.

NANCY VAN OVERVELDT

n. 1930 m. 2015

Nancy van Overveldt va néixer a La Haia al 1930 i va morir al Lelystad al juny de 2015, amb 85 anys. Els seus pares són Henry Eduard Scheffer, jurista, i Jacoba Maria van Overveldt. Ella era una pintora del segle XX neerlandesa-mexicana. Des de jove es va notar el seu talent artístic. El 1947 va guanyar un premi en un concurs nacional de dibuix i en 1948 va ser acceptada en l'Acadèmia Real d'Arts Plàstiques de la Haia. En 1950 es va traslladar a París per a estudiar a l'acadèmia d'André Lhote. El 1974 Van Overveldt va emigrar i en 1976 va tornar als Països Baixos. Es va instal·lar en Wassenaar primer i en Lelystad després per a continuar la seva carrera artística. Va ser membre del Kunstkring Wassenaar i de l'Associació d'Artistes de Flevoland.

Va ser a Mèxic on Nancy va triar el cognom de la seva mare i va iniciar la seva carrera artística com Nancy van Overveldt.

NANCY VAN OVERVELDT

Va exposar en diverses ocasions en la Galeria Antonio Souza, lloc de trobada per a artistes de la Generació de la Ruptura. Allí va conèixer a Mathías Goeritz amb qui va treballar com a assistent durant deu anys. No només a treballat amb Goertiz, també amb Pedro Friedeberg i Angela Gurría entre altres modernistes. Van Overveldt va ser membre del Saló de la Plàstica Mexicana que és una institució dedicada a la promoció de l'art contemporani mexicà.

Al llarg de 72 anys de carrera artística, Van Overveldt va realitzar més de 4,000 dibuixos i pintures, és coneguda per ser una retratista. Al principi de la seva estada a Mèxic ella utilitzava un estil expresionista per mostrar la passió en els paisatges i personatges amb colors brillants . A mesura que el temps va transcurrir es disminueix el figuratiu per a donar espai a un art més abstracte de composicions rítmiques. En el retorn als Països Baixos va canviar la seva paleta de colors i torna el seu art més profund i estructurat.

MARGARET KEANE

n. 1927 m. 2022

Margaret Doris Hawkins en Nashville, va néixer el 15 de setembre de 1927 a Nashville, (Tennessee, Estats Units) i va morir el 26 de juny de 2022 amb 94 anys a Napa (Estats Units). Va ser una artista estadounidense, coneguda per crear pintures distintives de figures d'ulls grans. En diferents etapes va signar les seves obres com Peggy Doris Hawkins, Peggy Ulbrich, MDH Keane i Margaret McGuire. Va estar casada amb Frank Richard Ulbrich durant 7 anys i van tenir una filla, anomenada Jane en 1950. En 1955 es va casar amb Walter Keane i va continuar perfeccionant la seva tècnica. L'any 1959 va pintar el seu primer quadre professional. Es va sentir consternada en descobrir que Walter s'estava atribuint el mèrit del seu treball. Amb el temps, també es va tornar abusiu i Margaret finalment es va divorciar d'ell.

Als 18 anys va atendre durant un any a la Traphagen School Of Design a Nova York. Va experimentar pintant kitsch. Va usar olis i acrílics per a pintar dones, nens, gats, gossos i cavalls.

MARGARET KEANE

La tímida patològica de Margaret va fer que durant 12 anys el públic cregués que els quadres els pintava el seu marit, ja que els quadres estaven signats amb el cognom del seu marit «Keane» i això van fer que el públic interpretés que el creador era Walter i no Margaret, encara que ella no ho va saber fins a temps després.

Després d'un temps observant com Walter (el seu exmarit) s'emportava el mèrit, Margaret va decidir perfeccionar el seu estil fins a llegar a un resultat nou, diferenciant així l'obra signada com "Keane" d'aquesta nova, signada com "MDH Keane". Walter la va amenaçar amb matar-la a ella i a la seva filla si contava que ella pintava els quadres. Margaret, sota el nom del seu marit, va arribar a ser una de les artistes més populars en la dècada de 1960. Cinc de les seves obres d'art van ser: Tomorrow Forever, The Stray, No Dogs Allowed, Harlequin Girl i per últim Love Makes a World of Difference.

ELVIRA GASCÓN

n.1911 m.2000

Elvira Gascón va néixer el 17 de maig del 1911 a Almenar (Sòria) i va morir el 10 de febrer del 2000 a la Ciutat de Mèxic. A causa de la situació política a Espanya, es va exiliar a la ciutat de Mèxic al novembre de 1939, on va ser ben rebuda pel cercle d'intel·lectuals exiliats. Aquesta va ser una pintora i professora de exili republicà espanyol. Els seus pares Pedro Gascón era mecànic de professió, i la seva mare, Vicenta Pérez, s'encarregava de les tasques de la casa. Des de el seu naixement va gaudir d'una fragil salut per la qual cosa va viure envoltada de les atencions de la seva mare, àvia i tietes maternes.

Al maig de 1935 és nomenada encarregada de l'ensenyament de Perspectiva a l'Escola d'Arts i Oficis de la capital, mentre completa els seus estudis en l'Acadèmia de Belles arts de Sant Ferran. A la fi de 1936, és traslladada per necessitats educatives a l'Institut Lope de Vega, i ingressa voluntària en la Junta Delegada de Confiscació, Protecció i Salvament del Tresor Artístic, on va realitzar una labor exemplar com a auxiliar-tècnic, inventariant i catalogant objectes artístics i amb llicència per a conduir un dels cotxes que serveix de suport en les labors de recuperació i salvament. En els locals de la Junta, va conèixer al seu futur marit, Roberto Fernández Balbuena, arquitecte i pintor, president de l'esmentada junta des de 1937.

ELVIRA GASCÓN

Les seves exposicions van ser: 1955, Galería El Cuchitril, 1957, Jornadas de Arte Religioso, 1960, I Festival Mexicano de Artes Plásticas, 1977, Palacio de Bellas Artes.

YAYOI KUSAMA

n.1929

Yayoi Kusama és una artista japonesa nascuda el 22 de març de 1929 a Matsumoto (Japó). Al llarg de la seva carrera ha treballat una gran quantitat de mitjans incloent pintura, escultura, art performance i instal·lacions. Kusama és una precursora dels moviments de l'art pop, el minimalisme i l'art feminista i va influenciar els seus contemporanis, Andy Warhol i Claes Oldenburg. És reconeguda actualment com una de les artistes més importants de Japó i una veu molt important de l'avant-grade.

Yayoi va néixer a una família de classe mitjana alta de comerciants de llavors. Kusama va començar a crear art des d'una edat mitjana, cosa que la va portar a estudiar Nihonja (pintures d'estil japonès) a Kyoto el 1950. Es va frustrar amb aquest estil japonès i es va fixar en l'avant-grade, americà i europeu. Va muntar diverses exhibicions solistes de les seves pintures a Matsumoto i Tòquio durant la dècada de 1950. El 1973 va decidir mudar-se a Nova York

on va produir una sèrie de pintures influenciades per l'expressionisme abstracte. Kusama va canviar l'art i la instal·lació com els seus mitjans principals i es va convertir un element fix de l'avant-grade de Nova York amb els seus treballs exposats al costat d'Andy Warhol, Claes Oldenburg i George Segal a principis de la dècada de 1980 quan l'artista es va associar al moviment de l'Art pop. El 1988, Kusama es va mudar de tornada al Japó, on va trobar una escena de l'art molt més conservadora que la de Nova York. Ella es va convertir en marxant d'art, però el seu negoci va fracassar anys després; més endavant va patir problemes psiquiàtrics i el 1990 es va internar voluntàriament en un hospital, on ha viscut la resta de la seva vida. Des de llavors continua produint obres d'art amb diferents mitjans.

YAYOI KUSAMA

La tècnica de Kusama es caracteritza per saturar grans llenços i diversos espais físics amb cercles multicolors, punts i pigues repetitives que envaeixen i dilueixen tots els elements al voltant. Escenes que recreen un infinit il·lusori, motiu recurrent en cadascuna de les seves peces.

Entre les obres més famoses de l'artista trobem *Gleaming lights of the Soul*, *Pumpkin*, *Obliteration Room*, *Dots Obsession* i *Infinite Nets*.

Kusama ha rebut nombrosos premis, com l'Asahi Prize el 2001, l'Ordre de les Arts i les Lletres el 2003 i el premi Nacional per Assoliments de Vida de l'Ordre del Sol Naixent el 2006. L'octubre de 2006, Kusama es va convertir en la primera dona japonesa que va rebre el *Praemium Imperiale*, un dels premis més prestigiosos del Japó per a artistes reconeguts internacionalment.

REMEDIOS VARO

n.1908 m.1963

María del Remei Alicia Rodriga Encallo i Uranga va néixer a Anglès (Girona) el 1908 i va morir a la Ciutat de Mèxic el 1963. Coneguda com a Remedios Varo, va ser una pintora surrealista, escriptora i artista gràfica espanyola. els seus pares eren, Ignacia Uranga Bergareche, Rodrigo Varo y Zajalvo. Va ser una de les primeres dones que van estudiar en la Reial Acadèmia de Belles arts de San Fernando de Madrid. El 1932 es va establir a Barcelona, on va treballar com a dissenyadora publicitària, sumant-se al grup surrealista català Logicofobista. En 1937 va viatjar a París al costat del poeta surrealista francès Benjamin Péret i el 1941, amb l'arribada dels nazis a la capital francesa, es va exiliar a Mèxic. Mai va tornar a Espanya. Les obres de varo evoca d'un mon surgit de la imaginació el científic, el místic, esotèric i el màgic.

Les obres més importants de Remedios Varo són El tejido de los sueños, Como un sueño, Las almas de los montes o Los espíritus de la montaña, 1947 Paludismo (Libélula), Laboratorio.

REMEDIOS VARO

El 2008 va ser reconeguda a la ciutat de Barcelona amb una placa en uns jardins del barri de Diagonal Mar que des d'aleshores porten el seu nom: "Jardins Remedios Varo".

El desembre de 2008 es van iniciar a Anglès els actes del centenari de Remedios Varo amb la inauguració d'un bust de la pintora esculpit en marbre de Carrara, obra de l'artista Rocayats.

La Universitat de Barcelona va organitzar entre 2008 i 2009 seminaris internacionals per celebrar el 70è aniversari de l'exili, motivat per la guerra, de la pintora Remedios Varo, servint l'ocasió per promoure la figura d'aquesta artista poc coneguda.

MARY CASSATT

n.1844 m.1926

Cassatt va néixer a Allegheny City, Pennsilvània, ara Pittsburgh. Va néixer en una família de classe mitjana alta. El seu pare, Robert Simpson Cassatt era un exitós agent de borsa, descendent del francès Jacques Cossart, que havia arribat a Nova Amsterdam el 1662. La seva mare, Katherine Kelso Johnston, provenia d'una família de banquers. Katherine, una lectora educada, va tenir una gran influència sobre la seva filla.

va ser una pintora i gravadora nord-americana. Tot i que nascuda a Pennsilvània, va passar gran part de la seva vida adulta a França, on va forjar amistat amb Edgar Degas i es va incorporar al moviment impressionista. Cassatt va pintar, principalment, imatges representant la vida social i privada de les dones, amb un èmfasi especial en els llaços entre elles i els seus fills.

Mary Cassatt va tornar a Europa el 1871. La seva pintura "Dues dones llançant flors durant el carnaval" va ser ben rebuda al Saló de 1872 i va trobar un comprador. Aviat la seva reputació com a artista a les planes es va estendre. El 1874, va decidir establir-se a França i va obrir un estudi a París. Aviat la seva germana Lydia es va unir a ella, i el 1877 els seus pares també s'hi van unir al seu departament.

MARY CASSATT

El 1877, l'artista Edgar Degas la va convidar a unir-se als impressionistes, un grup que havia començat la seva pròpia sèrie d'exposicions independents el 1874. Admirava les obres de Degas i immediatament es va unir al grup, convertint-se en l'únic nord-americà associat amb els impressionistes.

Cassatt va ser convidada a participar a la quarta edició de les exposicions impressionistes de París, 1874-86. A l'abril i maig de 1879, es van exposar més de 260 obres de 15 artistes. Hi havia olis, obres al pastís i ventalls pintats. Una innovació d'aquesta exposició va ser l'ús de marcs de colors per a certes obres quan es considerava complementar l'art.

La seva pintura, El bany del nen (1893) és una de les seves obres més famoses que representen moments de tendresa entre una mare i el seu fill. L'escena es basa en el bany diari d'un nen i mostra com la mare banya suaument la descendència.

MARUJA MALLO

n.1902 m.1955

Maruja Mallo, va néixer el 5 de gener de 1902, i va morir el 6 de febrer de 1995. Aquesta, va néixer amb el nom de Ana María Gómez González però quan va començar a ser una artista es va canviar el nom a Maruja Mallo. Va ser una pintora surrealista espanyola. Actualment, està considerada l'artista de la generació de 1927. Va ser la quarta filla de catorce que va tenir el matrimoni de Justo Gómez Mallo i Maria del Pilar González Lorenzo.

Va començar els seus estudis amb 20 anys a la Real Academia de Belles Art de Sant Fernando, on va estar 4 anys, ja que en 1926 tant el seu germà Cristino i ella, ja que asisitien també a l'Academia Lliure. Més tard, al 1927, quan va morir el seu pare, va prendre la iniciativa per estudiar a l'Escola de Vallecas. Durant aquella dècada va treballar per nombroses publicacions literàries i va realitzar diverses portades de llibres. La seva primera exposició va ser en 1928 i va tenir un gran èxit. L'exposició va ser tot un esdeveniment cultural a Madrid. En aquesta època la pintura de Mallo seguia la línia de la nova objectivitat o realisme màgic.

MARUJA MALLO

Maruja Mallo va crear diverses pintures bastant significatives com la Verbena, el protoesquema, airagu i moltes altres. La Verbena és una pintura que va ser creada al 1927, i va ser la més popular que va pintar. Aquesta es caracteritza per tenir un estil surrealista que representa les festes madrilenyes d'aquella època. És una pintura a l'oli i va ser exposada a la Revista de Occidente.

L'artista, va guanyar diversos premis importants. El primer que va guanyar va ser al 1982 amb la medalla d'or del mèrit de les Belles Arts. Anys després, en 1990 va obtenir la medalla d'or de la Comunitat de Madrid. Un any més tard va aconseguir la medalla de Galícia. Finalment, va fer varies exposicions molt importants i exitoses, com per exemple la de 1993, que va tenir lloc a Santiago de Compostela.

SHAMSIA HASSANI

n.1988

Shamsia Hassani és una artista contemporània destacada per realitzar grafiti i considerada una de les pioneres en "Street Art" a Kabul, l'Afganistan. Shamsia va néixer a Teheran, l'Iran, en 1988. Des de molt primerenca edat es va interessar en l'art, no obstant això, pel fet que els seus pares provenien de Kandahar, l'Afganistan, no li era permès estudiar art a l'Iran. De tal sort, al seu retorn a Kabul (l'Afganistan) en el 2005, es va llicenciar en arts en la Universitat de Kabul, aconseguint una llicenciatura en pintura i un màster en arts visuals per la mateixa universitat.

Com a artista urbana, es va atrevir a portar el seu treball, que se centra principalment en les dones, a l'espai públic. En fer-ho, va ser lloada al voltant del món com un exemple per a una nova generació de dones afganeses. Hassani es va iniciar a l'art del grafiti en un curs organitzat a Kabul al desembre de 2010 per Chu, un grafiter del Regne Unit. Arran d'aquest taller Hassani comença la pràctica de l'art urbà sobre murs de cases als carrers de Kabul.

SHAMSIA HASSANI

Adopta aquesta forma d'art de pintar als carrers ja que els aerosols i les plantilles són molt menys cars que els materials d'art tradicionals, també utilitza el "Street Art" pel fet que a l'Afganistan no existeixen moltes galeries d'art i les persones que podrien acudir a aquestes galeries són la menor part de la població. Per aquestes raons ella tracta de transmetre el seu missatge de la manera més simple i quotidiana, on un nombre major de persones pugui veure'l. Un dels objectius de l'artista a través del grafiti és retratar de manera diferent a les dones i omplir de color algunes parets que han estat danyades per la guerra.

Hassani també presenta la seva obra en format digital a través del seu projecte titulat "Somiar Grafiti." A Somiar Grafiti, l'artista treballa imatges en la computadora en les quals explora qüestions de seguretat personal i nacional.

Per a evitar l'assetjament públic i els comentaris sobre el seu treball, Hassani realitza les seves obres ràpidament, en tot just 15 minuts. D'altra banda, Shamsia s'ha enfrontat als riscos i dificultats que comporta el seu treball, com el perill dels edificis abandonats en els quals pot haver-hi mines o bombes sense detonar.

TÈCNIQUES I GÈNERES PICTÒRICS

OLI SOBRE TELA

La pintura a l'oli és una tècnica pictòrica on el suport és una fusta o una tela tensada en un bastidor a la qual s'apliquen amb pinzell pigments molts dissolts en olis, com la llinosa, que fa d'aglutinant. La tela o la fusta s'ha de preparar prèviament. És el procediment més utilitzat des del segle xv fins a l'actualitat. S'utilitza el color en general sense mitjà o diluent, amb un pinzell sec untat prèviament amb poc pigment. Per a això, has de fregar el pinzell carregat sobre un paper o un drap per a pintura perquè puguis retirar l'excés de pintura.

L'ús de l'oli es coneix des de l'antiguitat, les pintures més antigues que s'han trobat amb aquesta tècnica es troben en murals a les coves, encara que no és la mateixa pintura a l'oli que coneixem avui en dia, ja que ha anat canviant a mesura del temps. A l'Edat Mitjana l'ús de l'oli ja estava estès entre els artistes, encara que de manera minoritària, perquè en aquella època predominava la pintura al tremp. A finals del segle XIV i durant el segle XV, es va començar a generalitzar l'ús de l'oli en altres tècniques, perquè permet un assecat més lent de la pintura, correccions en l'execució de l'excel·lent estabilitat i la conservació del color. Van ser els pintors de Flandes els primers a fer servir l'oli de forma habitual.

OLI SOBRE TELA

Si seguim enumerant aspectes positius de la pintura a l'oli, podem destacar la gran solidesa del color. A més, els seus colors resulten molt brillants i el ventall de colors final després d'assecar-los s'incrementa oferint nombroses tonalitats.

La pintura a l'oli és una de les tècniques més utilitzades pels pintors. Per exemple, artistes tan coneguts com Beckmann, Chagall, Leonardo Da Vinci, Degas, Magritte o Munch. Aquests pintors tenen estils diferents i són d'èpoques diferents, però tenen com a característica comuna haver utilitzat la tècnica de la pintura a l'oli. Una obra de Leonardo da Vinci va ser la coneguda Gioconda.

La pintura més famosa d'oli sobre tela és el retrat de Lisa Gherardini, esposa de Francesco del Giocondo, més conegut com La Gioconda o Monna Lisa, és una obra pictòrica del polímat renaixentista italià Leonardo da Vinci.

TINTA

El dibuix a tinta és una forma d'art tradicional que dóna un aire tant de sensibilitat com de força. Explora els beneficis i inconvenients d'aquest mitjà i com abordar-lo en un entorn digital. La tinta és un líquid que conté diversos pigments o colorants utilitzats per pintar una superfície per tal de crear imatges o textos. Comunament es considera que la tinta s'utilitza en bolígrafs o amb pinzells; no obstant això, és àmpliament utilitzada en tota classe d'impressions.

Moltes cultures antigues de tot el món han descobert i formulat de manera independent tintes per escriure i dibuixar. El coneixement de les tintes, les receptes i les tècniques per a la seva producció prové de l'anàlisi arqueològica o del text escrit. Es creu que les primeres tintes de totes les civilitzacions es van fer amb negre de fum, una mena de sutge, ja que això es podria recollir fàcilment com un subproducte del foc.

La tinta és una tècnica humida que s'aplica amb una eina, pinzell, canya, plomes d'ocell, etc. El seu ús es remunta al 2697 aC. C. a Xina, però també a l'Índia, Egipte, Mesopotàmia, Grècia i Roma es va fer servir la tinta per produir dibuixos i textos sobre paper i pergamí. La tinta xinesa s'obté en deixar anar el pigment negre fum en aigua afegint a aquesta barreja alcanfor i goma laca. Hi ha dues versions impermeable i soluble a l'aigua. Hi ha diferents tipus de tinta, vegetals, minerals, i fins i tot animals com és el cas de la sípia, obtinguda de la tinta de calamar, sent la més comuna la tinta xinesa, que produeix una capa brillant d'un negre intens en assecar i és molt estable. Actualment es fabriquen en diferents colors que permeten superposició i tons molt intensos.

AQUAREL·LA

L'aquarel·la és una tècnica de pintura transparent. El producte utilitzat per a pintar es compon de pigments aglutinats amb goma aràbiga o mel. L'aquarel·la s'utilitza pintant per capes transparents, amb la finalitat d'aconseguir la màxima brillantor i soltesa en la composició que es realitza. Els colors utilitzats són més o menys transparents segons la quantitat d'aigua amb la qual es barreja, i a vegades deixen veure el fons del paper, que sol ser blanc i que actua com un veritable to.

Les primeres aquarel·les ornamentals apareixen a Egipte i Mesopotàmia, perquè no són una altra cosa que una dissolució de pigments en aigua amb una base de gomes o resines naturals. Apareixen decorant tant murs com sarcòfags i en els diferents tractats sobre religió, ciència o medicina egipcis, ricament il·lustrats sobre paper a base de transparències i virtuosisme per part d'aquells primitius artesans.

No obstant això és en extrem orient on sorgeixen en el segle I a.C. les que podríem classificar com a veritables aquarel·les en incorporar com a suport el paper que va aparèixer a la Xina entorn d'aquesta data. Altres suports molt freqüents en l'art oriental van ser la seda, el paper d'arròs i el pergami.

AQUAREL·LA

Les característiques de l'aquarel·la són principalment quatre: és una pintura a l'aigua, és molt translúcida, els colors canvien en assecar i té caràcter impredecible. Tota aquarel·la empal·lideix si s'exposa al sol, els colors romanen quanta més qualitat tenen els pigments. És possible trobar els colors en tubs o pastilles, en les dues formes s'aprecien les diferències entre pigments.

El suport més comú per a aquesta tècnica és el paper, hi ha gran varietat de textures, gruixos, gramatges i colors, la seva elecció depèn de l'estil de l'artista. El paper d'aquarel·la es classifica segons el nombre de grams per metre quadrat, aquest varia entre 190 i 800 grams; mentre el gramatge sigui major, més resistirà el paper al pigment i a l'aigua. El gramatge del paper és la segona consideració per a la seva elecció, dependrà de quanta aigua utilitzis, ja que el pigment no ha de córrer-se i el paper no ha d'ondular-se. Per a evitar que el paper s'onduli, s'humiteja prèviament i es pega a un cercol de fusta, tibant-lo.

Un altre suport menys usat és la tela o teixit.

Entre les obres més importants de la tècnica aquarel·la podem destacar: Alpine Landscape feta per Albrecht Dürer al 1495, Mountain of the Holy Cross feta per Thomas Moran al 1890, The White House at Chelsea feta per Thomas Girtin al 1800, entre d'altres.

GUAIX

El guaix és una tècnica o tipus de pintura vas tan moderna, que ha evolucionat a partir de tècniques més antigues, com ara l'aigua o l'aquarel·la. Aquesta tècnica consisteix a diluir els colors en aigua per crear tons diferents. En funció dels pigments utilitzats, és Araixa en diversos aglutinats com per exemple cola o mel. Com hem dit anteriorment el guaix té una semblant a l'aquarel·la. La transparència del paper s'aconsegueix a partir de la major o menor intensitat dels colors que es presenten. A partir dels tres colors primaris sense embargar del banc i el negre es pot obtenir innumerables colors.

Una de les característiques que té el guaix és que mai pot tenir moltes capes despeses o gruixudes, ja que fa que el lleó es trenqui o provoquen esquerdes. Una altra característica que destaca en el guaix és que la seva lluminositat no depèn del color blanc sinó del brillo de la pintura feta servir. Degut a això el color més clar es poden pintar sobre els més foscos sense que apareguin a través dels clars, a més es poden reballar en aigua, donat una transparencia semblada a l'aquarel·la. Una curiositat del guaix és que en tenir una lluminositat apropiada pot ser molt eficient per pintar també que requereixen molta elaboració, ja que l'artista pot treballar a partir dels colors foscos, s'ha dit aplicant primer el color fosc i després afegir els clars. Aquest és un procés invers al de pintar en aquarel·les

En l'actualitat el guaix es fa servir en il·lustracions comercials i reproduïda en llibres o revistes i alguns "colors de dissenyadors". Aquesta tècnica permet aplicar en zones planes i netes que es reproduïxen molt bé amb els nous mètodes d'impressió.

PAISATGE

El paisatge és un gènere pictòric que representa escenes de la natura, com ara muntanyes, rius, boscos... A més del paisatge natural també és tracta com un gènere específic el paisatge urbà. En la història de la pintura, el paisatge va anar adquirint a poc a poc cada cop més rellevància, des de la seva aparició com a fons d'escenes d'altres gèneres (com la pintura d'història o el retrat) fins a constituir-se com a gènere autònom a la pintura holandesa del segle XVII. També és un motiu essencial per a la pintura japonesa. Dins la jerarquia dels gèneres, el paisatge ocupava un lloc molt baix, superior només al bodegó.

El paisatge ha existit sempre durant tota la història, però no va ser fins al segle XVII quan va començar a sorgir la pintura del paisatge.

Molts historiadors de l'art reconeixen que durant aquest temps aquest paisatge es va convertir en el subjecte i no només un element en el fons.

PAISATGE

Aquest nou gènere de la pintura es va desenganxar i, al segle XIX, havia guanyat popularitat. Sovint va romànticitzar les visions escèniques i va arribar a dominar els temes de les pintures a mesura que els artistes intentaven captar allò que tenien al seu voltant per a tothom. Els paisatges també van donar la primera (i única) visió que moltes persones tenien de terres estrangeres.

Dins del gènere del paisatge, trobem diferents tipus: paisatge realista, impressionista, abstracte, natural, urbà o de la ciutat, rural, oníric, fluvial, marí o costaner, de desert, entre altres. Des del punt de vista de l'artista, la representació del paisatge exigeix el desenvolupament de diverses destreses, com la representació de l'espai, la perspectiva (tant lineal com atmosfèrica), el coneixement del dibuix, el color i la composició.

Entre les obres més importants del gènere de paisatge trobem: Pescadors al mar de Joseph Mallord William Turner, La nit estelada de Vincent van Gogh i Noia en un vaixell de Berthe Morisot.

NATURA MORTA I BODEGÓ

Alguns dels gèneres més desconeguts de la història de la pintura han estat la natura morta i el bodegó. Tot i així, pintors de gran reputació van triar aquest gènere per fer algunes de les seves obres. Entre els pintors més famosos es pot incloure grans noms de la història de l'art com: Fede Galizia, Jean-Siméon Chardin, Edouard Manet, Paul Cézanne o Georges Braque. El bodegó, també anomenat "natura morta", és un gènere pictòric caracteritzat per mostrar objectes inanimats en entorns casolans, normalment: vegetals de la cuina, animals acabats de caçar, vaixel·la i flors. Aquesta branca de la pintura se serveix normalment del disseny, el cromatisme i la il·luminació per a produir un efecte de serenitat, benestar i harmonia. L'origen del bodegó apareix com a gènere pictòric independent al segle XVII.

NATURA MORTA I BODEGÓ

La reforma protestant (XVI, Alemanya) va ser un element clau en el desenvolupament del bodegó. Els principals artistes que van començar aquest gènere van ser Pieter Claesz, Willem Claesz, Georg Flegel i Willem Kalf. Aquesta és una pintura que la practicaven gairebé tots els pintors famosos. Els experts consideren que el primer bodegó que es va fer va ser pintat per Caravaggio en l'any 1599, era un cistell amb fruites. El següent mestre de les natures mortes va ser Jean Siméon Chardin que en el segle XVIII va realitzar el gènere que en aquella època era molt poc valorat.

Els orígens de la natura morta es remunten a l'Antiguitat, com es pot apreciar en diversos murals i mosaics. A partir del segle XVI aquesta classe de treballs artístics va començar a sumar popularitat, a vegades incloent diferents simbolismes.

RETRAT

Els retrats són un gènere de la pintura, que es caracteritza per quadres on podem veure persones quietes pintades. Aquest gènere es divideix en dos tipus: el retrat i l'autoretrat. Bàsicament, l'única diferència que hi ha és que l'autoretrat és el retrat de la mateixa persona que pinta.

Aquest gènere va aparèixer al segle V aC sobre les monedes dels reis perses. L'ús del retrat es va expandir majoritàriament per la mort d'Alejandro Magno, l'antic rei de Macedònia. El retrat es va desenvolupar en l'època romana. A l'edat mitjana es va continuar utilitzant aquest gènere.

Hi ha diversos tipus de retrats com ara el pla general, el pla tres quarts, el pla mitjà en fotografia, el pla mig curt, el primer pla, el primeríssim primer pla, el pla de tall i la composició en fotografia de retrat.

Un dels retrats més importat que hi ha al món és, l'autoretrat de Vincent Van Gogh. L'autoretrat de 1889 és un oli sobre tela pintat per l'artista Vincent van Gogh. El quadre, que podria ser l'últim autoretrat de van Gogh i és el més conegut de l'artista, va ser pintat al setembre d'enguany, poc abans de deixar França.

RETRAT

El nen que plora de Bruno Mario, va ser un altre retrat molt important. Aquests és una reproducció impresa seriosa d'un quadre del pintor italià Bruno Amadio, conegut també com a Giovanni Bragolin. Va tenir una àmplia distribució a partir de la dècada de 1950. Hi ha nombroses versions alternatives, sent totes elles retrats de nens o nenes plorosos. La Gioconda de Leonardo da Vinci.

La Gioconda o Mona Lisa és un dels retrats més emblemàtics de la història de la pintura. Pintat per Leonardo da Vinci en el segle XVI, va entrar a les col·leccions de la cort de França per a finalment formar part de les obres d'Art exhibides en el Museu del Louvre.

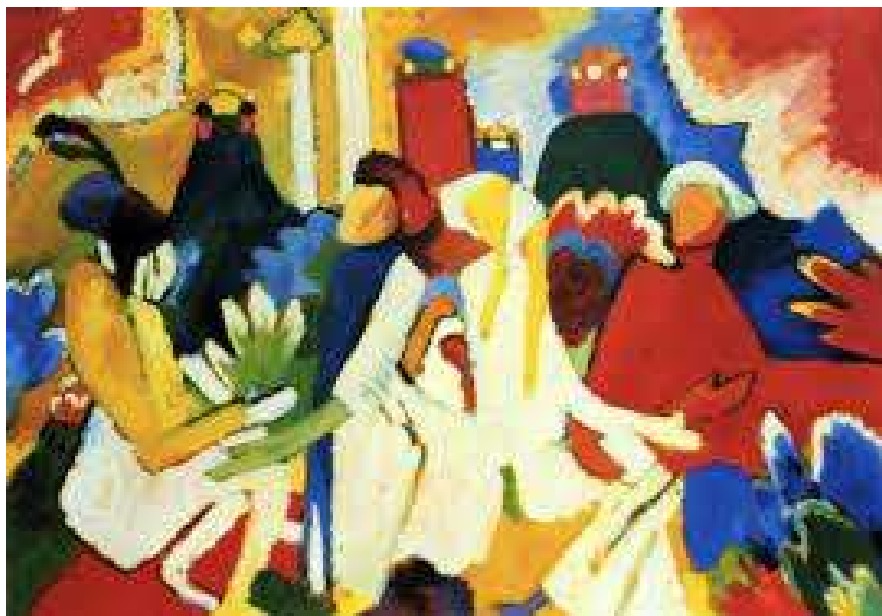
I per últim la jove de la perla de Johannes Vermeer. La jove de la perla, també coneguda com a Noia amb turbant, és una de les obres mestres del pintor neerlandès Johannes Vermeer realitzada entre 1665 i 1667. Com el nom indica, utilitza una arracada de perla com a punt focal. La pintura es troba actualment en el museu Mauritshuis de la Haia.

ABSTRACTE

La pintura abstracta no utilitza la pintura figurativa, és un fenomen artístic propi, però no generalitzable, del que estèticament es defineix com art modern i cronològicament com contemporani en els segles XX i XXI.

L'abstracció accentua les formes, abstractant-les, allunyant-les de la imitació o reproducció fidel o versemblant del natural; rebutja qualsevol forma de còpia de qualsevol model exterior a la consciència de l'artista.

La pintura abstracta té expressions artístiques basades en elements com la línia, el punt, el color i els materials com llenguatge autosuficient i independent de la reproducció d'objectius reconeixibles, és a dir, del figurativisme.

Aquest gènere va sorgir dels experiments sistemàtics del color, des de 1912 per part de Robert Delaunay, basant-se en les teories sobre el color d'Eugène Chevreul. La primera artista a crear una obra abstracta va ser la pintora sueca Hilma af Klint qui el 1906 va iniciar la sèrie Pintures per al temple en què aborda l'espiritualitat, l'evolució de l'ésser humà i les religions del món. L'obra de l'artista no es va fer pública fins al 1986, vint anys després de la seva mort, ja que consideraven que la seva obra no seria entesa pel públic.

EDICIÓ A CÀRREC DE:

M. A.
S. B.
E. D.
Y. D.
P. F.
L. F.

S. LL.
L. Q.
E. S.
J. S.
I. V.
A. V.

4t d'ESO

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Mollet del Vallès

